Nastrusnic, surâsul

de Marian Truta

Pe undeva zornaira niste chei, o poarta masiva de fier urui si pasi dublati de ecouri se nascura pe coridor. Toate acestea Sabatini le prinse într-o clipa ceva mai lunga decât bataia unei aripi. Statea cu ochii închisi, cu patura trasa peste cap si pe jumatate adormit. "Este duminica", gândi el, "este duminica si vreau sa dorm, vreau sa ma visez pe când eram mic si alergam pe maidan".

Usa celulei lui se deschise, facând loc sa treaca gardianului si înca unui personaj.

— Sabatini, ti-am adus un coleg, auzi el vocea gardianului si usa închizându-se la loc.

Se ridica în capul oaselor si-l studie pe noul venit.

— Salut, zâmbi acesta.

— E duminica si vreau sa dorm, spuse Sabatini si se trânti la loc pe pat, cu spatele la noul "locatar".

— Firesc, admise noul coleg. Si Dumnezeu s-a odihnit dupa ce a creat lumea.

— Numai ca eu nu sunt Dumnezeu, mârâi Sabatini, si nu am facut nici o lume, ba chiar, chipurile, am încercat sa o distrug pe asta în care traim. Noroc cu vigilenta unora, altfel, cine stie, poate ca as fi reusit asemenea performanta. Cel putin asa mi s-a dat a întelege înainte de a fi adus aici... În fine, vreau sa dorm, întelegi?

— Si numai dormind crezi ca te poti odihni? întreba strainul. Dupa cele sase zile, Dumnezeu a zis ca este bine si asta i-a fost toata odihna.

Sabatini facu ochii mari. Celalalt îl privea în continuare, zâmbind, din mijlocul celulei.

— Ce-ti lipseste, prietene? îl întreba. Vrei sa ne încaieram? Vrei sa stai în patul meu? Vrei sa treci în locul meu? De ce nu ma lasi sa dorm? Cu ce ti-am gresit? Uite ce-i, amice, nu-mi pasa cum s-a odihnit Dumnezeu dupa cele sase zile, dar îmi pasa ca nu ma lasi sa dorm. Chiar vrei sa te lovesc?

— Nu, recunoscu strainul.

— Bun! Atunci stai pe patul celalalt. Este la fel de bun sau la fel de prost ca si al meu, taci si zgâieste-te pe pereti, citeste toate versetele de pe ei, unele sunt de-a dreptul socante... Eu am sa încerc sa dorm, este duminica, întelegi? Este ziua în care am dreptul sa dorm, sa visez o lume mult mai frumoasa decât cea în care tu ma chinui.

— Dar este o lume care nu exista.

Sabatini se facu mic sub patura si se rasuci cu fata la perete. Între ei coborî linistea, nu se auzea decât respiratia usor tiuita a noului coleg.

— Pe mine ma cheama Giulio, spuse acesta dupa un timp.

— Dumnezeule, gemu Sabatini, asta nu e puscarie, e balamuc!

Apoi exploda:

— Sergent! Ia-l de pe capul meu. Am sa ma plâng la director! Am sa ma plâng la Crucea Rosie, la ONU, la...

— Nu o sa vina nimeni, îl informa Giulio.

— De unde stii? De ce nu ma lasi în pace?

— Dar nu ti-am facut nimic, te plângi ca nu poti dormi când, de fapt, tu ai vorbit cel mai mult, ba chiar te-ai pus pe zbierete când, poate, si ceilalti colegi din celelalte celule ar dori sa doarma. Presupun ca somnul de duminca este pentru toata lumea, nu numai pentru tine. Imi faci impresia ca tu esti cel care ar trebui dus de aici. La izolare sau într-un loc similar.

— Esti chiar destept, amice, rânji Sabatini. Ce ti-as mai stâlci mutra în pumni, acum ca tot mi s-a dus somnul!

— Nu ai sa reusesti, observa Giulio linistit. Hai sa-ti explic...

Facu o pauza, privi chipul lui Sabatini - exprima uimire, furie, perplexitate, poate si putina teama. Începu sa vorbeasca rar, aproape cântând cuvintele. Avea o voce placuta si, nu se stie daca din pricina asta, lui Sabatini îi pieri, încetul cu încetul, toata mânia.

— În primul rând, ca sa ajungi la mine ar trebui mai întâi sa strabati jumatatea de drum dintre paturi si asta ti-ar lua timp, o nimica toata, vei zice. Dar pâna la jumatatea distantei, va trebui sa strabati jumatate din jumatate si pentru asta ai avea nevoie de alt timp, e drept, mai scurt, si tot asa fiecare jumatate va trebui sa o împarti în alta jumatate, pe care sa o împarti în alta jumatate si sa o strabati mai întâi. Ei bine, ia încearca sa vezi câte jumatati de jumatati ai avea de strabatut... O vesnicie si nu ti-ar fi de ajuns sa le numeri pe toate. Teoretic, nici nu ai putea sa te urnesti din loc, dar în realitate este putin altfel, vei strabate un drum, sa zicem un sfert din distanta, apoi vei îmbatrâni, ai sa-ti dai seama de acest lucru când te vei opri sa te odihnesti si-ti vei trece mâna peste fata, ti se vor pierde degetele în barba scamosata ce ti-a crescut - când oare, adineauri doar stateam de vorba - si ai sa simti o racoare în coaste si te vei târî din ce în ce mai incet, te vei târî pentru ca nu te mai simti în stare nici macar sa renunti, iar la jumatatea drumului nu vor ajunge decât niste oseminte albite de vreme... Va suiera vântul a nemarginire si praful va înghiti ultima dovada a existentei tale glorioase în aceasta lume lipsita de glorie...

Sabatini ofta.

— Astea sunt gândurile tale?

— O, nu, raspunse modest Giulio. Toate acestea le-a spus un oarecare Zenon, acum vreo doua mii de ani si mai bine.

— Dar ai ceva scoala în tine.

— Da' de unde, de abia am sosit aici.

— Nu la puscarie ma refer.

— Nici eu.

Sabatini dadu din umeri si se îndrepta spre usa.

— Sergent! racni. Ia nebunul de aici, nu ma lasa sa dorm, am sa ma plâng la Directia Penitenciarelor ca ma supuneti la tratamente barbare, nu suntem pe timpul Inchizitiei...

— Si tu ai ceva scoala, remarca celalalt. Ai citit mult despre Inchizitie?

Sabatini strivi între dinti o înjuratura si din doi pasi ajunse lânga Giulio, îl apuca de revere si, fara prea mare efort, îl ridica de pe patul unde se asezase.

— Nici ca puteai sa rostesti insulta mai mare... Eu, la scoala! Nu numai ca nu ma lasi sa dorm, dar ma mai si insulti, faci bascalie, nu-i asa? Te-a pus directorul? V-ati pus cu totii în gând sa ma înnebuniti? Zenon, da? Nu ma pot misca din loc, asa de tâmpit ma iei? Tine de la mine un bobârnac ce nu se poate urni.

Îl pocni peste nas, iar Giulio cazu la loc, pe pat.

— Atunci n-ai înteles nimic, spuse el stergându-se la nas.

— Probabil, accepta Sabatini, eu prind mai greu unele chestii. Daca mai râzi de mine, te omor.

— Nu de râs îmi arde mie...

— Asa e mai bine. Fii respectuos cu cei mai vechi decât tine. Asculta, ce ai vrut sa spui cu "abia am sosit aici"? întreba Sabatini într-o doara.

— Prin aici înteleg tot ce ne înconjoara.

— Adica gratiile si peretii?

Giulio scuipa pe jos un cheag de sânge.

— Ia uite ce mi-ai facut. Ma doare nasul, o sa se umfle.

— Nu te târsi, nu se moare dintr-atâta. Zi ce te-am întrebat. Gratiile si peretii, asa-i?

— Pe toti îngerii cazuti! izbucni Giulio. Esti batut în cap? Nu reduce lumea la o singura celula de puscarie, eu ma refer la lumea de afara, întelegi? Ape, cer albastru, flori, arbori, munti...

— Si haleala buna, ai uitat sa spui. Ce mai, esti diliu, învatatura te-o fi tacanit. Ferice de mine, care nu am facut nici o scoala, am o minte limpede, apa de izvor.

— Se vede, raspunse Giulio, uite unde ai ajuns, talpa puscariei. Fii mândru de tine.

— Si ce te hlizesti, tu nu esti la fel, un puscarias?

Giulio se strâmba:

— Eu am ajuns aici din greseala, dintr-o eroare a justitiei voastre.

— Adica esti o victima?

— Din cauza unor derbedei ca tine, care nu au avut altceva mai bun de facut decât sa se încaiere în preajma mea. Am fost luat la gramada si, pâna sa le explic ceva politistilor, am fost bagat aici. Acum ai înteles?

— Stau si ma întreb ce ai fi putut sa le explici gaborilor?

— Pai, ceea ce ma chinuiesc sa-ti explic si tie, numai ca ma întrerupi mereu... Tocmai sosisem aici...

— Stai asa! Unde aici?

Giulio suspina. Ochii lui albastri cautara spre usa celulei.

— Aici înseamna lumea de afara, ceea ce îti spuneam mai inainte.

— Esti un nou nascut, râse Sabatini.

— Într-un fel, da, recunoscu celalalt. Ti-am spus, abia am sosit aici si tocmai îmi terminasem treburile, ma rog, aproape eram gata, când niste haimanale s-au pornit pe harta. Asta a fost tot, ai priceput?

— Tot, raspunse Sabatini. Esti incurabil. Îmi pare rau ca te-am pocnit, credeam ca faci bascalie.

— Nu face nimica, te-am iertat.

— Da' nu mi-ai spus de unde veneai si cu ce treburi pe la noi. Oi fi vreun oaspete iar eu nu stiu sa ma port.

Giulio se scarpina pe spate. Pe chip îi plutea un surâs nastrusnic.

— Dar e foarte simplu. De altfel, la ora asta toata lumea a simtit, într-un fel sau altul, trecerea mea pe Pamânt...

— Nu stiam ca esti din alta lume, facu Sabatini pe uimitul.

— Este o poveste mai lunga, începu Giulio. De pe vremea când Dumnezeu a scos dintre ape uscatul.

— E povestea cu cele sase zile!

— Chiar asa.

— Sase zile suna mai degraba a sentinta decât a poveste cu facerea lumii.

— De pe vremea aceea, relua netulburat Giulio, de fapt de pe timpul când a creat din nimic fiintele lumii si pe oameni, un soi de fiinte - pacat ca nu ai prins acele vremuri, câta maiestrie, câta arta sa faci din ultimele resturi ultimele fiinte, si asta pentru ca El a dorit sa umple toata schema, desi... Nu-i bine ce fac, nu-i bine sa vorbesc de rau Creatia, mai bine ar fi fost sa fi lasat schema incompleta. Sau, eventual sa nu fi sadit Arborele Cunoasterii. În fine, asa se întâmpla, asa îti merg lucrurile când esti perfect... Esti atent? Ei bine, Dumnezeu a zis ca are nevoie de un gradinar pentru lumea pe care tocmai o ispravise si, pentru ca inteligenta - voi îi spuneti altfel - deci inteligenta o daruise singurei specii care promitea la vremea aceea, ma refer desigur la porci, s-a gândit ca oamenii sa fie slujitorii devotati ai acestor nobile animale. Numai ca, pe undeva, s-a strecurat o greseala în instructiunile trimise spre Pamânt: porcii au început sa se poarte întocmai ca oamenii si oamenii au prins sa-i maimutareasca pe porci... Mai departe vezi si tu ce a iesit.

— Si tu ai fost trimis sa repari ce s-a gresit odata? Dar de ce atât de târziu?

— Ti se pare ca este târziu? Dumnezeu are alt timp, micutule.

— Si care-i socoteala? Ne faci mai destepti? încerca Sabatini sa intuiasca.

— Nici pomeneala, veni raspunsul, am fost trimis sa culeg toata inteligenta risipita pe Pamânt, toata ratiunea irosita si sa o trimit retur spre Paradis. Pamântul a fost o experienta esuata, ce am recuperat aici va fi cu siguranta folosit în alta parte, cu rezultate mai bune.

— Si ai reusit?

— Am.

— Si zici ca ai reusit... Esti tare, domnule. Pai, daca esti trimisul lui Dumnezeu pe Pamânt, ia fa o minune, ceva acolo, un miracol!

Giulio zâmbi.

— Sunt doar un slujbas marunt. Nu-mi sta în putere sa fac nici o minune. Atâta ca sunt nemuritor...

— Ha, ha, râse Sabatini, chiar îmi placi si de aceea îmi pare rau ca o sa ma despart curând de tine. Desi, daca ma gândesc mai bine, nici pe tine nu or sa te tina mult, am

sa te astept când iesi si poate reusim sa-ti plasam gargaunii undeva, unor gura-casca, cuiva mai fraier decât noi, si sa câstigam ceva lovele, ce zici?

— Ce sa zic, ma bucur pentru tine ca mai ai putin de stat aici. Nu este un loc tocmai placut.

— Te cred... Dar nu înteleg un lucru, zise Sabatini. Cum se face ca eu nu mi-am pierdut ratiunea? Uite ca nu ma simt mai prost decât ieri. Asta este un punct slab al povestii, pâna iesi de aici vezi cum îl îndrepti.

— Nu stiu ce sa-ti raspund, probabil pentru ca ai stat de vorba cu mine si de aceea ai ramas la fel. Si, pe de alta parte, nici nu aveai mult de pierdut.

— Trebuia sa-mi fi închipuit.

Între ei coborî din nou tacerea. Giulio zâmbea linistit la pereti în timp ce Sabatini se foia pe patul lui.

— Mi s-a facut foame, zise el într-un târziu. Sergent, ne este foame, alo! Receptia! Se aude? Ne este foame! Prost hotel, mai spuse privind spre Giulio, nu ti-l recomand.

— Nu mai striga, nu o sa vina nimeni, ti-am spus o data.

Brusc, Sabatini simti o gheara cum îi strânge ceafa. Era liniste, dinspre celelalte celule nu se auzea nici un zgomot, iar în curtea puscariei sufla vântul stârnind nori de praf.

— Ce i-o fi apucat pe toti? se întreba el.

— Nu i-a apucat nimic, nu mai sunt, îi raspunse Giulio.

— Tu sa taci! îl repezi Sabatini, dupa care se ridica si porni spre patul acestuia.

Într-un târziu îsi dadu seama ca nu înaintase decât un singur pas si se simtea teribil de ostenit. Îsi trecu mâna peste obraji, o barba tepoasa fosni printre degetele lui.

— Ce-i asta? bolborosi cu greutate.

Giulio îi raspunse:

— Este firesc, a trecut atâta vreme de când vorbim... Nu-ti aduci aminte? Paradoxul lui Zenon.

Sabatini cazu la loc pe pat. Nu voia sa creada, i se parea ca Giulio îsi bate joc de el. Îl cuprinse spaima: si daca Giulio avea dreptate? Sau, mai grav, daca se îmbolnavise?

— Sunt bolnav, asta este, sunt bolnav!

— Ba esti foarte sanatos, îl încuraja Giulio.

— Sergent! zbiera Sabatini. Sergent!

Dar glasul îi suna jalnic, a behait de ied. Asculta un timp. De pe coridor nu se auzea nici o miscare.

— Vrei sa spui ca totul s-a sfârsit, totul este adevarat. Nu esti doar o plasmuire a mintii mele ostenite. Nu cumva esti nebun, daca existi într-adevar?

— Nu sunt nici plamuire, nici nebun. Tot ce ti-am povestit este perfect adevarat. Acesta este sfârsitul lumii.

— Sfârsitul lumii!?

— Este putin diferit fata de cum vi l-ati imaginat voi, dar tot asa s-ar putea numi.

— Nu pot sa cred...

— Nu te obliga nimeni.

Ochii lui Sabatini se holbara prosteste.

— Pe toti sfintii! Si cum o sa iesim de aici, cretinule?! Cheia celulei a ramas la gardian!...

Fata lui Giulio se boti.

— Ai dreptate, nu m-am gândit.

— Ha! tipa Sabatini. Va trebui sa faci ceva, sa iesi de aici, cheama un arhanghel!

— Din pacate, nu pot face nimic. Or sa vada ei ca lipsesc si vor trimite pe cineva dupa mine.

— Dar când vor trimite? scânci Sabatini.

— Nu stiu, peste vreun milion de ani, poate. Ce importanta are, doar sunt nemuritor. Atâta doar ca ma voi plictisi asteptând...

— Cum, un milion de ani, zici? Si ce ai sa faci atâta timp?

Amabil, Giulio îi raspunse.

— Voi citi versetele de pe pereti si poate voi scrie si eu altele, stii, nu am mai încercat niciodata...

— Bine, tu esti nemuritor, dar eu?...

Giulio se întoarse spre el zâmbind si ridica din umeri...